

Bitne informacije za preduzetnike, d.o.o. i poljoprivredne proizvođače!

Sadržaj novog broja Preduzetničkog informatora:

PREDUZETNIK

Zakon o privrednim društvima je stupio na snagu 04.06.2011. godine, a primenjuje se od 01.02.2012. godine. Zakonom je uređeno, između ostalog, i pravni položaj preduzetnika. Od 01.02.2012. godine prestao je da važi Zakon o privatnim preduzetnicima.

Glavne karakteristike Preduzetnika

Preduzetnik za sve obaveze nastale u vezi sa obavljanjem svoje delatnosti odgovara celokupnom svojom imovinom

Pravna regulativa osnivanja Preduzetnika

Postupak upisa u Registar

Rok za registraciju osnivanja preduzetnika

Delatnosti za koje je potrebna prethodna saglasnost ka o uslov za registraciju

Oporezivanje prihoda od samostalne delatnosti preduzetnika

Oporezivanje prihoda od samostalne delatnosti preduzetnika vrši se sistemom samooporezivanja počev od 2014. godine.

Poreska osnovica prihoda od samostalne delatnosti

Poreska stopa

Poslovne knjige i knjigovodstvene isprave

Preduzetnici, koji su se odlučili za vođenje poslovnih knjiga po sistemu prostog knjigovodstva

Finansijski rezultat poslovanja preduzetnika koji vode poslovne knjige po sistemu prostog knjigovodstva

Poreski bilans (Obrazac PB-2)

Lična zarada preduzetnika

Poreska prijava (Obrazac PPDG-1S)

Preduzetnik, koji u toku godine započne obavljanje samostalne delatnosti, dužan je da podnese poresku prijavu na Obrascu PPDG - 1

Rok za plaćanje mesečnih akontacija poreza na prihod od obavljanja samostalne delatnosti

Podnošenje poreske prijave preduzetnika koji prestaje u toku godine da obavlja delatnost

Evidentiranje prihoda i rashoda kod banke

Paušalno oporezivanje preduzetnika

Polazna osnovica za utvrđivanje visine paušalnog prihoda, određuje se po grupama delatnosti

Obaveza plaćanja poreza i doprinosa preduzetnika paušalca

Podizanje gotovog novca sa svog tekućeg računa za paušalce

➔ strana 1

PREDUZETNIK

Zakon o privrednim društvima je stupio na snagu 04.06.2011. godine, a **primenjuje se od 01.02.2012. godine.** Zakonom je uređeno, između ostalog, i pravni položaj preduzetnika. Od 01.02.2012. godine prestao je da važi Zakon o privatnim preduzetnicima.

Po odredbama Zakona o privrednim društvima, **preduzetnik je poslovno sposobno fizičko lice koje, radi sticanja dobiti, samostalno obavlja delatnost i kao takvo registrovano je u skladu sa zakonom o registraciji.** Za obavljanje samostalne delatnosti, preduzetnik se registruje u odgovarajući oblik poslovanja: radionica, kancelarija, biro, servis, agencija, studio, pansion i sl.

Glavne karakteristike Preduzetnika

Fizičko lice se može radi sticanja dobiti upisati u poseban registar u svojstvu preduzetnika i samostalno obavljati različite privredne delatnosti.

Preduzetnik je jedno fizičko lice.

Preduzetnik može obavljati delatnost u mestu iz koga upravlja obavljanjem delatnosti ali delatnost može obavljati izvan sedišta u više poslovnih prostora na teritoriji jedne ili više opština.

Registracija preduzetnika, počev od 01.01.2006. godine, vrši se u Agenciji za privredne registre (APR), na osnovu Zakona o postupku registracije u Agenciji za privredne registre ("Sl. glasnik RS", br. 99/2011 i 83/2014).

Preduzetnik se registruje na neodređeno ili na određeno vreme.

Preduzetnik za sve obaveze nastale u vezi sa obavljanjem svoje delatnosti odgovara celokupnom svojom imovinom i u tu imovinu ulazi i imovina koju stiče u vezi sa obavljanjem delatnosti.

Odgovornost za obaveze ne prestaje brisanjem preduzetnika iz registra.

Nastavak na 2. strani

**Ovde možete
čitati komentare i
objašnjenja važnih zakon-
skih promena odnosno propisa
koja će olakšati vaše poslovanje!**

Poslovno ime preduzetnika obavezno sadrži ime i prezime preduzetnika, opis pretežne delatnosti, oznaku "preduzetnik" ili "pr" i sedište i adresu.

Sedište preduzetnika je mesto iz koga upravlja obavljanjem delatnosti.

Preduzetnik može obavljati delatnost i izvan sedišta, u skladu sa zakonom (izdvojeno mesto). Izdvojeno mesto registruje se u skladu sa Zakonom o postupku registracije.

Preduzetnik može da obavlja sve delatnosti koje nisu zakonom zabranjene za koje ispunjava propisane uslove, uključujući i stare i umetničke zanate i poslove domaće radinosti. Preduzetnik prijavljuje za upis u registar koji vodi Agencija za privredne registre (APR) samo jednu, pretežnu delatnost.

Preduzetnik može pisanim ovlašćenjem poveriti poslovođenje poslovno sposobnom fizičkom licu (u daljem tekstu: poslovođa). Poslovođa mora biti u radnom odnosu kod preduzetnika.

Izuzetno, ako je preduzetnik iz opravdanih razloga privremeno odsutan (bolest, školovanje, izbor na funkciju i sl.), a nema zaposlenog poslovođu, on može opšte poslovođenje poveriti članu svog porodičnog domaćinstva za vreme tog odsustva, bez obaveze da ga zaposli.

Lica koja rade za preduzetnika moraju biti u radnom odnosu kod preduzetnika ili angažovana od strane preduzetnika po drugom osnovu u skladu sa zakonom.

Izuzetno, član porodičnog domaćinstva preduzetnika može raditi kod tog preduzetnika bez zasnivanja radnog odnosa:

- 1) povremeno tokom dana i to isključivo u sedištu, ako je njegovo prisustvo neophodno zbog prirode delatnosti preduzetnika (da se trgovačka radnja preduzetnika ne bi zatvarala tokom radnog vremena, da bi se utovarila roba, da bi se očistio poslovni prostor i sl.);
- 2) privremeno tokom osposobljavanja za obavljanje delatnosti starih i umetničkih zanata, odnosno poslova domaće radinosti, ako preduzetnik obavlja tu delatnost;
- 3) u vreme kada preduzetnik koristi godišnji odmor u skladu sa zakonom.

Preduzetnik može prekinuti obavljanje svoje delatnosti. O prekidu obavljanja delatnosti preduzetnik mora da istakne obaveštenje na mestu u kome obavlja delatnost i da izvrši registraciju tog prekida. Registracija prekida obavljanje delatnosti preduzetnika ne može biti retroaktivna, već ima dejstvo samo u buduću.

Preduzetnik gubi svojstvo preduzetnika brisanjem iz registra privrednih subjekata. Brisanje preduzetnika iz registra vrši se zbog prestanka obavljanja delatnosti. Preduzetnik prestaje sa obavljanjem delatnosti odjavom ili po sili zakona.

Preduzetnik prestaje sa radom po sili zakona u sledećim slučajevima:

- 1) smrću ili trajnim gubitkom poslovne sposobnosti;
- 2) istekom vremena, ako je obavljanje delatnosti registrovano na određeno vreme;
- 3) ako mu je poslovni račun u blokadi duže od dve godine, na osnovu zahteva za brisanje preduzetnika iz registra koji podnese Narodna banka Srbije ili Poreska uprava;
- 4) ako je pravnosnažnom presudom utvrđena ništavost registracije preduzetnika;
- 5) ako mu je pravnosnažnom presudom, izvršnom odlukom nadležnog organa ili suda časti komore u koju je učlanjen izrečena mera zabrane obavljanja delatnosti;
- 6) u slučaju prestanka važenja odobrenja, saglasnosti ili drugog akta nadležnog organa koji je posebnim zakonom propisan kao uslov za registraciju;
- 7) u drugim slučajevima propisanim zakonom.

U slučaju smrti ili gubitka poslovne sposobnosti preduzetnika, naslednik, odnosno član njegovog porodičnog domaćinstva (bračni drug, deca, usvojenici i roditelji) koji je pri tom i sam poslovno sposobno fizičko lice može nastaviti obavljanje delatnosti na osnovu rešenja o nasleđivanju ili međusobnog sporazuma o nastavku obavljanja delatnosti, koji potpisuju svi naslednici, odnosno članovi porodičnog domaćinstva.

Lice, koje nastavlja obavljanje delatnosti na osnovu rešenja o nasleđivanju ili međusobnog sporazuma, dužno je da u roku od 30 dana od dana smrti preduzetnika prijavi nastavak obavljanja delatnosti registru u skladu sa zakonom o registraciji.

Preduzetnik može doneti odluku o nastavku obavljanja delatnosti u formi privrednog društva, pri čemu se shodno primenjuju odredbe zakona o osnivanju date forme društva.

Pravna regulativa osnivanja Preduzetnika

Relevantni propisi koji se primenjuju u postupku registracije u Registru privrednih subjekata:

- Zakon o privrednim društvima ("Sl. glasnik RS", br. 36/2011, 99/2011 i 83/2014, 5/2015),
- Zakon o postupku registracije u Agenciji za privredne registre ("Sl. glasnik RS", br. 99/2011 i 83/2014),
- Pravilnik o sadržini Registra privrednih subjekata i dokumentaciji potrebnih za registraciju ("Sl. glasnik RS", br. 6/12),
- Odluka o naknadama za poslove registracije i druge usluge koje pruža agencija za privredne registre ("Sl. glasnik RS", br. 119/2013 i 138/2014).

Nastavak na 3. strani

Postupak upisa u Registar

Postupak upisa u Registar započinje podnošenjem registracione prijave Agenciji za privredne registre (APR) sa propisanom dokumentacijom i dokazom u uplati propisanih naknada i to neposredno u sedište APR u Beogradu, u nekoj od organizacionij jedinica, u opštinama sa kojom APR ima zaključen sporazum ili poštom. Kada se prijava podnosi poštom, kao datum i vreme podnošenja prijave se uzimaju datum i vreme prijema prijave u APR.

Potrebna dokumentacija za registraciju preduzetnika:

- jedinstvena registraciona prijava osnivanja preduzetnika i registracije u jedinstveni registar poreskih obveznika sa unetim relevantnim podacima;
- dokaz o identitetu preduzetnika (za domaće fizičko lice: fotokopija lične karte, a za stranca: fotokopija pasoša prevedena na srpski jezik od strane ovlašćenog prevodioca);
- dokaz o uplati naknade za registraciju preduzetnika na račun Agencije za privredne registre (naknada za osnivanje preduzetnika trenutno iznosi 1.500,00 dinara);
- ukoliko se preduzetnik registruje za obavljanje delatnosti za koju se traži prethodna saglasnost nadležnog organa kao uslov za registraciju APR je potrebno podneti i rešenje nadležnog organa u originalu ili overenoj kopiji.

Rok za registraciju osnivanja preduzetnika je 5 dana.

Prilikom registracije, preduzetnik ne dostavlja potvrdu nadležnih inspekcijских službi o ispunjenosti uslova u pogledu prostora u kome se delatnost obavlja, osim kod proizvodnje, prometa, distribucije, prerade i uskladištenja materija opasnih i štetnih po zdravlje ljudi i životne sredine, kao i delatnosti za koje drugi materijalni zakoni izričito propisuju posebne uslove, a date saglasnosti imaju prethodni karakter u odnosu na registraciju. Ispunjenost na vedenih uslova proverava nadležni organ u postupku redovnog inspekcijskog nadzora.

Niže su navedene sve delatnosti za koje je potrebna prethodna saglasnost kao uslov za registraciju:

- zdravstvene delatnosti (ordinacije, klinike) – rešenje zdravstvenog inspektora ministarstva zdravlja o ispunjenosti uslova za obavljanje tražene delatnosti,
- apoteke – rešenje zdravstvenog inspektora ministarstva zdravlja o ispunjenosti uslova za obavljanje apotekarske delatnosti,
- psihološko savetovalište – rešenje ministarstva rada, zapošljavanja i socijalne politike,
- veterinarske ordinacije i veterinarske apoteke – rešenje inspektora ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede,
- obavljanje delatnosti od opšteg interesa i komunalne delatnosti – ugovor nadležnog opštinskog organa da je poverio obavljanje određene delatnosti preduzetniku,
- agencija za zapošljavanje – rešenje ministarstva ekonomije i regionalnog razvoja,
- poslovi sudskih veštaka – uslov za registraciju je rešenje o upisu u registar stalnih veštaka,
- poslovi stečajnog upravnika – uslov za registraciju je licenca Agencije za licenciranje stečajnih upravnika,
- poslovi zastupanja u osiguranju – uslov za registraciju je dozvola Narodne banke o ispunjenosti uslova za obavljanje te delatnosti,
- taksi prevoz – ukoliko je odlukom organa lokalne samouprave propisano da je potrebno da taksi prevoznik ispunjava i druge uslove pored zakonom propisanih, onda je potrebno da se uz registracionu prijavu osniva nja dostavi i dokumentacija propisana tom odlukom. Da li taksi prevoznik treba da podnese i dodatnu dokumentaciju procenjuje se prema opštini u kojoj će biti sedište taksi prevoznika.
- promet oružja, delova za oružje i municije – rešenje ministarstva unutrašnjih poslova.

Preduzetnik bira samo jednu pretežnu delatnost, u skladu sa Zakonom o klasifikaciji delatnosti i Uredbom o klasifikaciji delatnosti.

Za preduzetnike koji ispunjavaju uslove za registraciju, APR **dostavlja poreskoj upravi podatke** za dodelu i određivanje PIB-a i za upis u jedinstveni registar poreskih obveznika. Ukoliko su ispunjeni uslovi za dodelu PIB-a isti će biti registrovan i unet u rešenje o osnivanju preduzetnika.

APR po službenoj dužnosti dostavlja nadležnom **PIO Fondu** prijavu na osiguranje za preduzetnika i vrši prijavu obveznika plaćanja doprinosa **Republičkom zavodu za zdravstveno osiguranje**. Ukoliko nisu ispunjeni uslovi za a registraciju obveznika plaćanja doprinosa u RZZO preduzetnik će biti registrovan u APR-u i obavešten da se za prijavu obveznika plaćanja doprinosa obrati RZZO.

Preduzetnik nije u obavezi da upotrebljava **pečat** u poslovnim pismima i drugim dokumentima sem u slučajevima koji moraju biti posebno propisani zakonom, ali se u praksi pečat i dalje zahteva naročito kod Banaka i Državnih institucija.

U slučaju kada je registracija osnivanja izvršena bez podatka o datumu početka obavljanja delatnosti, preduzetnik ima obavezu da početak obavljanja delatnosti prijavi Registru naknadno registracionom prijavom promene prijave početka obavljanja delatnosti, a ukoliko to ne učini, kao početak obavljanja delatnosti biće registrovan datum donošenja rešenja.

Od datuma početka obavljanja delatnosti preduzetniku počinju teći sve obaveze javnih prihoda (porezi, doprinosi i ostali javni prihodi).

Nastavak na 4. strani

Oporezivanje prihoda od samostalne delatnosti preduzetnika

Oporezivanje prihoda od samostalne delatnosti preduzetnika regulisan je Zakonom o porezu na dohodak građana ("Službeni glasnik RS", br. 24/01, 80/02 - dr. zakon, 80/02, 135/04, 62/06, 65/06 - ispravka, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11 - US, 93/12, 114/12 - US, 47/13, 48/13 - ispravka, 108/13, 57/14, 68/14 - dr. zakon i 5/2015 - usklađeni din. izn.).

Porez na dohodak građana plaćaju, u skladu sa odredbama ovog zakona, fizička lica koja ostvaruju dohodak. Porezu na dohodak građana podležu između ostalog i prihodi ostvareni od obavljanja privrednih delatnosti, tj. i prihodi od samostalne delatnosti preduzetnika.

Obveznik poreza na prihode od samostalne delatnosti je fizičko lice koje ostvaruje prihode obavljanjem delatnosti, tj. i preduzetnik.

Oporezivanje prihoda od samostalne delatnosti preduzetnika vrši se sistemom samooporezivanja počev od 2014. godine.

Utvrđivanje poreza na dobit od poslovanja preduzetnika, koji vodi poslovne knjige (bez obzira da li ih vode po sistemu dvojnog ili prostog knjigovodstva), vrši se samooporezivanjem, a ne rešenjem poreskog organa. Utvrđivanje poreza samooporezivanjem primenjuje se od 1. januara 2014. godine.

Kada je preduzetnik dužan da sam obračuna i plati porez na ostvareni dohodak – poreski obveznik?

Kada preduzetnik ostvaruje prihod od obavljanja samostalne delatnosti, kome se porez na dohodak građana utvrđuje na stvarni prihod (vodi poslovne knjige po sistemu prostog knjigovodstva ili po sistemu dvojnog knjigovodstva).

Poreska osnovica prihoda od samostalne delatnosti

Oporezivi prihod od samostalne delatnosti je oporeziva dobit.

Oporeziva dobit utvrđuje se u poreskom bilansu usklađivanjem dobiti iskazane u bilansu uspeha, sačinjenom u skladu sa propisima kojima se uređuje računovodstvo i revizija ako preduzetnik vodi dvojno knjigovodstvo, odnosno u skladu sa propisom iz člana 49. Zakona o porezu na dohodak građana, ako preduzetnik vodi prosto knjigovodstvo.

Poreska stopa

Stopa poreza na prihode od samostalne delatnosti iznosi **10%**.

Poslovne knjige i knjigovodstvene isprave

Preduzetnici su dužni da vode poslovne knjige i da u njima iskazuju poslovne promene na način određen zakonom. Knjiženje svake poslovne promene na sredstvima, prihodima i troškovima poslovanja vrši se na osnovu verodostojnih knjigovodstvenih isprava, koje moraju biti takve da pokazuju nastalu poslovnu promenu i sadrže odgovarajuće podatke za knjiženje.

Preduzetnici mogu da vode poslovne knjige po sistemu dvojnog knjigovodstva ili po sistemu prostog knjigovodstva. Preduzetnici, koji porez na dohodak građana plaćaju na paušalno utvrđen prihod, dužni su da vode poslovnu knjigu o ostvarenom prometu, na obrazcu KPO – Poslovna knjiga o ostvarenom prometu paušalno oporezovanih obveznika.

Preduzetnici, koji su se odlučili za vođenje poslovnih knjiga po sistemu dvojnog knjigovodstva, poslovne knjige vode u skladu sa zakonom i drugim propisima kojima se uređuje računovodstvo i revizija.

Preduzetnici, koji su se odlučili za vođenje poslovnih knjiga po sistemu prostog knjigovodstva, u poslovnim knjigama po sistemu prostog knjigovodstva obezbeđuju podatke o prihodima, rashodima, osnovnim sredstvima, alatu i inventaru sa kalkulativnim otpisom, kao i druge podatke, u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak građana i drugim propisima.

Pravilnikom o poslovnim knjigama i iskazivanju finansijskog rezultata po sistemu prostog knjigovodstva ("Službeni glasnik RS" br. 140/04) propisane su vrste i sadržina poslovnih knjiga i pomoćnih evidencija koje se vode po sistemu prostog knjigovodstva, način njihovog vođenja i iskazivanja finansijskog rezultata za obveznike poreza na dohodak građana na prihode od samostalne delatnosti tj. za preduzetnike. Podaci iz poslovnih knjiga i evidencija koje su propisani ovim pravilnikom koriste se za sastavljanje bilansa uspeha, poreskog bilansa, poreske prijave za utvrđivanje poreza na dohodak građana na prihode od samostalne delatnosti, praćenje prometa dobara i usluga i obračun amortizacije i revalorizacije osnovnih sredstava.

Poslovne knjige po sistemu prostog knjigovodstva vode se na propisanim obrascima, i to:

- 1) PK- 1 - Poslovna knjiga prihoda i rashoda;
- 2) PK- 2 - Knjiga osnovnih sredstava i sitnog inventara.

Pored gore navedenih poslovnih knjiga preduzetnik, u zavisnosti od delatnosti koju obavlja, sastavlja i pojedinačne pomoćne evidencije, iz kojih odgovarajuće podatke knjiži u poslovnoj knjizi, i to na obrascima:

- 1) KL - Kalkulacija prodajne cene broj ___;
- 2) DPU - List dnevnog prometa ugostitelja;
- 3) PM - Evidencija o kupovini, preradi, proizvodnji i prometu proizvoda od plemenitih metala i dragog

Nastavak na 5. strani

kamenja, čiji je sastavni deo PM – 1- Potvrda o kupovini i zameni plemenitih metala i dragog kamenja;

4) GP - Evidencija o gotovim proizvodima;

5) KR - Prijemni - evidencioni list komisije robe, čiji je sastavni deo obrazac KR-1 - Evidencija prodate, isplaćene i vraćene komisije robe.

Preduzetnik koji je obveznik poreza na dodatu vrednost (obveznik PDV) vodi evidenciju poreza na dodatu vrednost u skladu sa zakonom i podzakonskim propisima kojima se uređuje porez na dodatu vrednost (evidencija PDV), nezavisno od poslovnih knjiga i pomoćnih evidencija koje se vode i sastavljaju u skladu sa ovim pravilnikom.

Knjiženje prihoda vrši se najkasnije narednog dana od dana kada je prihod ostvaren, knjiženje troškova u roku od sedam dana od dana njihovog nastanka, a ostala knjiženja u rokovima i na način određen zakonom i propisima koji su doneti na osnovu njega, odnosno u skladu sa propisima koji uređuju računovodstvo i revizija.

Preduzetnik je dužan da poslovne knjige i druge knjigovodstvene isprave drži u poslovnoj prostoriji.

Kad je vođenje knjigovodstva povereno profesionalnoj računovodstvenoj firmi, knjige i druge isprave o finansijskom poslovanju mogu se čuvati u prostorijama te firme.

Finansijski rezultat poslovanja preduzetnika koji vode poslovne knjige po sistemu prostog knjigovodstva

Po završetku poslovne godine, odnosno prilikom prestanka obavljanja delatnosti, kao i prilikom sastavljanja periodičnog poreskog bilansa, obveznik sastavlja finansijski rezultat poslovanja na obrascu BU - Bilans uspeha. Finansijski rezultat poslovanja iskazuje se na osnovu podataka iz poslovnih knjiga i popisa robe, repromaterijala, osnovnih sredstava i sitnog inventara, kao i popisa potraživanja i obaveza, ako ih obveznik vodi u poslovnim knjigama.

Finansijski izveštaji preduzetnika koji vodi prosto knjigovodstvo iskazan u Bilansu Uspeha sadrži :

- prihode od poslovanja;
- rashode;
- finansijski rezultat poslovanja

Pored Bilansa Uspeha nadležnoj Poreskoj upravi dostavljaju se:

- Poreski bilans za preduzetnike (Obrazac PB-2) i
- Poreska prijava za akontaciono – konačno utvrđivanje poreza na prihode od samostalne delatnosti (Obrazac PPDG-1).

Poreski bilans (Obrazac PB-2)

Preduzetnici koji vode poslovne knjige po sistemu prostog ili dvojnog knjigovodstva sastavljaju godišnji poreski bilans (obrazac PB 2-Poreski bilans preduzetnika) u skladu sa Pravilnikom o sadržaju poreskog bilansa i drugim pitanjima od značaja za način utvrđivanja poreza na dohodak građana na prihode od samostalne delatnosti. Pravilnik je objavljen u „Službenom glasniku RS“, broj 23/14, od 26. februara 2014. godine i stupio je na snagu narednog dana od dana objavljivanja.

Usklađivanje prihoda i rashoda, utvrđivanje kapitalnih dobitaka i gubitaka, poreski tretman gubitaka iz ranijih godina, transferne cene, iskazuju se u poreskom bilansu preduzetnika u skladu sa odgovarajućim odredbama zakona i podzakonskih akata.

Bitno je napomenuti, da Preduzetnicima se u rashode u poreskom bilansu priznaju rashodi propisani Zakonom i podzakonskim aktima, gde se svrstavaju i sledeći rashodi:

- 1) isplaćena lična zarada preduzetnika;
- 2) troškovi službenog putovanja do iznosa iz člana 18. stav 1. tač. 2) do 4) Zakona o porezu na dohodak građana, odnosno:
 - dnevnice za službeno putovanje u zemlji do neoporezivanog iznosa (trenutno 2.168,00 dinara), odnosno dnevnice za službeno putovanje u inostranstvo do iznosa propisanog od strane nadležnog državnog organa;
 - naknade troškova smeštaja na službenom putovanju, prema priloženom računu;
 - naknade prevoza na službenom putovanju, prema priloženim računima prevoznika u javnom saobraćaju, a kada je, saglasno zakonu i drugim propisima, odobreno korišćenje sopstvenog automobila za službeno putovanje ili u druge službene svrhe - do iznosa 30% cene jednog litra super benzina, a najviše do neoporezivanog iznosa mesečno (trenutno 6.322,00 dinara);obračunati i plaćeni doprinosi za lično obavezno socijalno osiguranje po osnovu samostalne delatnosti ako
- 3) se preduzetnik nije opredelio za isplatu lične zarade.

Lična zarada preduzetnika

Pod isplaćenom ličnom zaradom preduzetnika smatra se novčani iznos koji preduzetnik isplati i evidentira u poslovnim knjigama kao svoje mesečno lično primanje uvećan za pripadajuće obaveze iz zarade (porez i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje).

Isplata lične zarade preduzetnika nije obaveza, već je mogućnost. Iznos lične zarade utvrđuje sam preduzetnik, bez bilo kakvih ograničenja. Međutim, ako se lična bruto zarada utvrđuje u iznosu manjem od najniže mesečne osnovice za obračun i plaćanje doprinosa za socijalno osiguranje, dužan je da doprinosi plati na najnižu osnovicu. Iznos najniže mesečne osnovice doprinosa tromesečno se usklađuje.

Nastavak na 6. strani

Preduzetnici, koji su se opredelili za isplatu lične zarade od 01. januara 2015. godine imali su obavezu da o tome pismeno obaveste nadležni poreski organ do 15. decembra 2014. godine. Za ovo obaveštenje nije propisana forma. Bitno je napomenuti, da ako su se opredelili za isplatu lične zarade i o tome obavestili poreski organ, imaju obavezu da isplaćuju ličnu zaradu tokom čitave 2015. godine. Preduzetnik koji se opredeli za isplatu lične zarade, ovakvo opredeljenje ne može menjati u toku godine. O prestanku isplate lične zarade mogu odlučiti tek za 2016. godinu i o tome pismeno obavestavaju nadležni poreski organ do 15. decembra 2015. godine.

Važno je napomenuti, da se Preduzetnicima u rashode u poreskom bilansu priznaje lična zarada preduzetnika, samo ako je i isplaćena. Isplata neto lične zarade i isplata pripadajućeg poreza i doprinosa na ličnu zaradu vrši se isti dan.

Poreska prijava (Obrazac PPDG-1S)

Na Obrasu PPDG-1S (Poreska prijava za preduzetnike koji porez utvrđuju samooporezivanjem) Preduzetnik vrši poresku prijavu u kojoj je obračunat porez i poreski bilans za period za koji se utvrđuje porez.

Poreska prijava se podnosi poreskom organu na čijoj teritoriji je registrovano sedište obveznika.

Poreski period je poslovna godina-kalendarska godina.

Izuzeci, kad poslovna godina nije identična sa kalendarskom godinom:

- prestanak Preduzetnika;
- početka obavljanja delatnosti Preduzetnika u toku godine.

Preduzetnik koji vodi poslovne knjige dužan je da u skladu sa zakonom koji uređuje oporezivanje dohotka građana, u poreskoj prijavi obračuna:

- porez za poreski period za koji se prijava podnosi (konačno obračunati porez);
- mesečnu akontaciju poreza za tekući poreski period.

Preduzetnik koji vodi poslovne knjige dužan je da poresku prijavu i poreski bilans podnese nadležnom poreskom organu najkasnije do 15. marta godine koja sledi godini za koju se utvrđuje porez.

Preduzetnik, koji u toku godine započne obavljanje samostalne delatnosti, dužan je da podnese poresku prijavu na Obrascu PPDG - 1S, u kojoj će dati procenu prihoda i rashoda, odnosno procenu prometa do kraja prve poslovne godine, kao i procenu mesečne akontacije poreza, odnosno opredeljenje da će isplaćivati ličnu zaradu, najkasnije u roku od 15 dana od dana upisa u registar nadležnog organa, odnosno od početka obavljanja delatnosti

Rok za plaćanje mesečnih akontacija poreza na prihod od obavljanja samostalne delatnosti

Preduzetnik koji vodi poslovne knjige mesečnu akontaciju poreza plaća u roku od 15 dana po isteku svakog meseca.

Do utvrđivanja konačno obračunatog poreza, preduzetnik koji vodi poslovne knjige dužan je da plaća akontacije poreza u visini koja odgovara poslednjoj akontaciji iz prethodne godine.

Mesečna akontacija poreza može se promeniti zbog znatnih izmena u visini ostvarenih prihoda, promene poreskih instrumenata ili zbog drugih okolnosti koje bitno utiču na visinu poreske obaveze, uz obavezu poreskog obveznika (Preduzetnika) da sastavi i podnese poresku prijavu sa poreskim bilansom, u kojoj će iskazati podatke od značaja za izmenu mesečne akontacije i obračunati njenu visinu, najkasnije u roku od 30 dana po isteku perioda za koji se sastavlja poreski bilans.

Podnošenje poreske prijave preduzetnika koji prestaje u toku godine da obavlja delatnost

Preduzetnik koji u toku godine privremeno ili trajno prestane, odnosno prekine obavljanje samostalne delatnosti (odjave obavljanje samostalne delatnosti), dužan je da podnese poresku prijavu za konačno utvrđivanje poreza do dana privremene ili konačne odjave, u roku od 30 dana od dana prestanka, odnosno prekida obavljanja delatnosti.

Preduzetnik koji vodi poslovne knjige dužan je da u poreskoj prijavi iskaže i iznos obračunatog i plaćenog poreza u poreskom periodu do dana prekida, odnosno prestanka obavljanja samostalne delatnosti, kao i da uz poresku prijavu podnese i poreski bilans.

Evidentiranje prihoda i rashoda kod banke

Preduzetnik je dužan, nezavisno od načina na koji se oporezuje, da sva plaćanja vrši preko tekućeg računa kod banke i da vodi sredstva na tom računu, uključujući i uplatu primljenog gotovog novca, u skladu sa zakonom kojim se uređuje platni promet.

Paušalno oporezivanje preduzetnika

Preduzetnik koji s obzirom na okolnosti nije u stanju da vodi poslovne knjige, **osim poslovne knjige o ostvarenom prometu**, ili kome vođenje knjiga otežava obavljanje delatnosti, ima pravo da podnese nadležnom poreskom organu Zahtev da porez na prihode od samostalne delatnosti plaća na paušalno utvrđen prihod (paušalno oporezivanje).

Zahtev za paušalno oporezivanje može se podneti nadležnom poreskom organu do 30. novembra tekuće godine za narednu godinu, odnosno u roku od 15 dana od dana upisa u registar nadležnog organa, odnosno u roku od 15 dana od dana prijema akta nadležnog poreskog organa kojim se potvrđuje brisanje iz evidencije za porez na dodatu vrednost u skladu sa zakonom kojim se uređuje porez na dodatu vrednost.

Nastavak na 7. strani

Zahtev za paušalno oporezivanje treba da sadrži:

- 1) razloge zbog kojih preduzetnik smatra da nije u stanju da vodi poslovne knjige, odnosno razloge zbog kojih smatra da mu njihovo vođenje otežava obavljanje delatnosti;
- 2) iznos ukupnog prometa ostvarenog u godini koja prethodi godini za koju se utvrđuje porez, odnosno iznos planiranog prometa kada počinje obavljanje delatnosti;
- 3) podatke o činjenicama i okolnostima od značaja za utvrđivanje visine paušalnog prihoda: mesto na kome se preduzetnik nalazi; broj zaposlenih radnika; tržišni uslovi u kojima se delatnost obavlja; površina lokala; starost preduzetnika i njegova radna sposobnost i ostale okolnosti koje utiču na ostvarivanje dobiti.

Uz Zahtev za paušalno oporezivanje podnosi se nadležnom Poreskom organu Poreska prijava za paušalno oporezivanje preduzetnika na Obrascu PPDG -1 P.

Nadležni poreski organ dužan je da po zahtevu preduzetnika donese rešenje u roku od 30 dana od dana podnošenja zahteva.

Ako nadležni poreski organ ne reši po zahtevu u roku od 30 dana od dana podnošenja zahteva, smatra se da je zahtev za paušalno oporezivanje prihvaćen.

Preduzetnik kome je utvrđeno pravo na paušalno oporezivanje, ovaj način oporezivanja koristi dok se ne utvrdi da su prestali razlozi za paušalno oporezivanje, odnosno da izmenjeni uslovi isključuju pravo na paušalno oporezivanje.

Predlažemo, da preduzetnici kojima je utvrđeno pravo na paušalno oporezivanje u određenoj kalendarskoj godini, podnesu nadležnom poreskom organu zahtev za paušalno oporezivanje i u narednoj godini do 30. novembra tekuće godine, a sve u cilju obaveštavanja poreskog organa da i u narednoj godini žele da budu paušalno oporezovani, kao i da se nije bitnije izmenio obim i drugi uslovi poslovanja.

U slučaju da se utvrdi da su prestali razlozi za paušalno oporezivanje, odnosno da izmenjeni uslovi isključuju pravo na paušalno oporezivanje, nadležni poreski organ će rešenjem naložiti preduzetniku vođenje poslovnih knjiga od polovine tekuće godine ili od početka naredne godine.

Preduzetnik kome prestaje pravo na paušalno oporezivanje po osnovu evidentiranja kao obveznik poreza na dodatu vrednost u skladu sa zakonom kojim se uređuje porez na dodatu vrednost, dužan je da vodi poslovne knjige najkasnije od dana kada postane obveznik poreza na dodatu vrednost u skladu sa zakonom kojim se uređuje porez na dodatu vrednost, bez utvrđivanja obaveze vođenja poslovnih knjiga rešenjem nadležnog poreskog organa.

Pravo na paušalno oporezivanje ne može se priznati preduzetniku:

- 1) koji obavlja delatnost iz oblasti: računovodstvenih, knjigovodstvenih i revizorskih poslova, poslova poreskog savetovanja, reklamiranja i istraživanja tržišta;
- 2) koji obavlja delatnost iz oblasti: trgovine na veliko i trgovine na malo, hotela i restorana, finansijskog posredovanja i aktivnosti u vezi s nekretninama;
- 3) u čiju delatnost ulažu i druga lica;
- 4) **čiji je ukupan promet** u godini koja prethodi godini za koju se utvrđuje porez, odnosno čiji je planirani promet kada počinje obavljanje delatnosti - **veći od 6.000.000 dinara**;
- 5) koji je evidentiran kao obveznik poreza na dodatu vrednost u skladu sa zakonom kojim se uređuje porez na dodatu vrednost.

Izuzetno, preduzetniku koji trgovinsku ili ugostiteljsku delatnost obavlja u kiosku, prikolici ili sličnom montažnom ili pokretnom objektu može se, na njegov zahtev, odobriti da porez plaća na paušalno utvrđen prihod.

Navedene delatnosti opredeljuju se u skladu sa propisima kojima se uređuje klasifikacija delatnosti. Uredba o izmenama i dopunama Uredbe o bližim uslovima, kriterijumima i elementima za paušalno oporezivanje obveznika poreza na prihode od samostalne delatnosti je objavljena u "Službenom glasniku RS", br. 119/2013, a primenjuje se od 01. januara 2014. godine.

Ako su ispunjeni uslovi za paušalno oporezivanje preduzetnika, paušalni prihod se utvrđuje, u skladu sa sledećim kriterijumima i elementima:

- visina prosečne mesečne zarade po zaposlenom u Republici, opštini, gradskoj opštini, odnosno gradu u kojem nisu formirane gradske opštine, ostvarene u godini koja prethodi godini za koju se utvrđuje paušalni prihod;
- mesto na kome se radnja nalazi;
- broj zaposlenih radnika;
- tržišni uslovi u kojima se delatnost obavlja;
- površina lokala;
- starost obveznika i njegova radna sposobnost;
- visina prihoda obveznika, koji pod istim ili sličnim uslovima obavlja istu ili sličnu delatnost;
- ostale okolnosti koje utiču na ostvarivanje dobiti.

Kod utvrđivanja paušalnog prihoda, nadležni poreski organ uzima u obzir i sve dokaze, činjenice i podatke do kojih je došao putem kontrole i na drugi način.

Nastavak na 8. strani

Preduzetnici se ravnstavaju po kriterijumima profitabilnosti i obima promena, odnosno prema vrstama delatnosti u šest grupa. Polazna osnovica za utvrđivanje visine paušalnog oporezivanja se određuje u odnosu na prosečnu mesečnu zaradu po zaposlenom u Republici, opštini, odnosno gradu u kojem nisu formirane gradske opštine ostvarena u prethodnoj godini u procentima po grupama od 25% do 165% (najviši procenat propisan za preduzetnike koji se bave prevozom putnika autobusom).

Delatnosti, odnosno zanimanja koja nisu razvrstana u Uredbom predviđene grupe, nadležni poreski organ razvrstava u odgovarajuću grupu, prema njihovoj srodnosti i obimu.

Polazna osnovica za utvrđivanje visine paušalnog prihoda, određuje se po grupama delatnosti u sledećim procentima:

- 1)** prva grupa: nosači, čistači obuće, sakupljanje lekovitog bilja, šumskih plodova i slično, prodaja pečenih, kuvanih i na drugi način pripremljenih poljoprivrednih i drugih proizvoda na ulici i drugim slobodnim prostorima, u sportskim, bioskopskim i drugim dvoranama i prostorijama i druge srodne delatnosti koje se obavljaju bez stalnog poslovnog mesta, štopovanje tkanina, presvlačenje dugmadi, popravka kišobrana, popravka ortopedskih pomagala, popravka naliv pera i patent olovki, herihteri, drvo – modelari, duboresci, popravka muzičkih instrumenata, plisiranje, oštrači, bačvari, jorgandžije, kolari, potkivači, vunovlačari, rukavičari, opančari, četkari, papudžije, bombondžije, domaća radinost, stari zanati i verski službenici – 25%;
- 2)** druga grupa: frizeri isključivo za muškarce, časovničari, optičari, fotokopiranje, obučari, krojači, prerađivači sekundarnih sirovina, bravari, firmopisci, pečatoresci, uzgajivači cveća, iskorišćavanje zemljišta u nepoljoprivredne svrhe, inkubatorska proizvodnja živine, povremeno obavljanje poslova poljoprivrednim mašinama drugim licima, izvođači muzičkih i drugih programa koji nemaju status estradnih umetnika – 50%;
- 3)** treća grupa: moleri, tapetari, frizeri za žene, frizeri za žene i muškarce, TV i elektro – mehaničari, precizni mehaničari, električari, vodoinstalateri, podučavanje umetničkim i sportskim veštinama (muzika, balet, slikanje, pevanje, sport i drugo), grafička delatnost, pranje i peglanje rublja, hemijsko čišćenje i bojenje, pedikirsko – manikirsko i kozmetičarske usluge, fotografi sa stalnim poslovnim mestom, video klubovi, voskari, trgovinska delatnost koja se obavlja izvan poslovnih prostorija (na tezgama i sličnim objektima koji se koriste na pijacama, ulicama, trgovima i drugim javnim površinama), astrolozi, agencije za posredovanje kod sklapanja braka, delatnost ribolova, delatnost čišćenja stanova, stambenih zgrada i poslovnih prostorija, delatnost pružanja pomoći starim i iznemoglim licima – 75%;
- 4)** četvrta grupa: zlatari, kamenoresci, plastičari, metalostrugari, pekari, proizvođači testenina, poslastičari, građevinska delatnost i druge slične delatnosti, uslužno rezanje građe, stolari, stakloresci, radnje za zabavne igre, modni krojači, trgovinska i ugostiteljska delatnost koja se obavlja u kiosku ili prikolici i sličnom montažnom ili pokretnom objektu, auto perionice – 140%;
- 5)** peta grupa: lekari, stomatolozi, apotekari, veterinari, profesori, prevodioci, tumači, inženjeri, arhitekte, fizioterapeuti, zubni tehničari, advokati i druge slične profesionalne delatnosti – 120%;
- 6)** šesta grupa: brisana (“Sl. glasnik RS”, br. 119/2013).
- 7)** sedma grupa: autotaksi, prevoz putnika kombi vozilom i minibusom, šlep služba, prevoz posmrtnih ostataka, prevoz putnika autobusom, prevoz stvari i robe kamionom i druge autoprevoznike delatnosti, i to:
 - a)** autotaksi – 35%
 - b)** prevoz putnika kombi vozilom i minibusom – 55%
 - c)** šlep služba – 65%
 - d)** prevoz posmrtnih ostataka – 125%
 - e)** prevoz putnika autobusom – 165%
 - f)** prevoz stvari i robe kamionom
 - do 3 tone nosivosti – 55%
 - od 3 do 7 tona nosivosti – 70%
 - od 7 do 12 tona nosivosti – 80%
 - od 12 do 15 tona nosivosti – 90%
 - od 15 do 18 tona nosivosti – 100%
 - od 18 do 21 tone nosivosti – 110%
 - od 21 do 24 tone nosivosti – 120%
 - preko 24 tone nosivosti – 130%.

Nastavak na 9. strani

Obaveza plaćanja poreza i doprinosa preduzetnika paušalca

Porez na prihode od samostalne delatnosti plaća se po stopi od 10% na osnovicu koju čini paušalni prihod utvrđen rešenjem nadležnog poreskog organa. Porez se plaća u vidu mesečnih akontacija u roku od 15 dana po isteku svakog meseca. Do donošenja rešenja o utvrđivanju akontacije poreza za tekuću godinu, preduzetnik koji plaća porez na paušalno utvrđen prihod dužan je da plaća mesečnu akontaciju poreza u visini koja odgovara poslednjoj mesečnoj akontaciji iz prethodne godine. Obavezu uplate doprinosa za obavezno socijalno osiguranje za paušalno oporezovanog preduzetnika utvrđuje rešenjem nadležni poreski organ.

Doprinosi za obavezno socijalno osiguranje se plaćaju na paušalno utvrđen prihod na koji se plaća porez po zakonu koji uređuje porez na dohodak građana, s tim da tako utvrđena osnovica ne može biti niža od najniže mesečne osnovice doprinosa, koju čini iznos od 35% prosečne mesečne zarade u Republici isplaćene u prethodnom kvartalu. Propisane stope doprinosa su:

- 1) za obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje - 26%;
- 2) za obavezno zdravstveno osiguranje - 10,3%;
- 3) za osiguranje za slučaj nezaposlenosti - 1,5%.

Preduzetnici koji porez plaćaju na paušalno utvrđen prihod od samostalne delatnosti dužni da vode poslovnu knjigu o ostvarenom prometu na Obrascu KPO. U poslovnu knjigu KPO knjiže se prihodi od prodatih proizvoda i izvršenih usluga.

Podizanje gotovog novca sa svog tekućeg računa za paušalce

Preduzetnik paušalac može da podiže gotov novac sa svog tekućeg računa, za potrebe poslovanja radnje i svoje lične potrebe, odnosno potrebe svoje porodice, bez ograničenja i bez obaveze plaćanja poreza i doprinosa nakon izmirenja mesečne obaveze plaćanja poreza i doprinosa po rešenju Poreske uprave. ■

Háló Vajdasági Fejlesztési Alapítvány - Szabadka
Vojvođanska Fondacija za razvoj "Halo" - Subotica
Development Foundation of Vojvodina Halo - Subotica

Age Mamužića 11, Subotica - Szabadka
Tel.: +381/24 557 015, Fax: +381 24 555 775
office@vfhalo.eu

Izdanje podržali:

**Közgazgatási és
Igazságügyi
Minisztérium**

Preduzetnički informator

Broj Mart/1-2015

**Bitne informacije za
preduzetnike, d.o.o. i
poljoprivredne
proizvođače**

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka Matice srpske, Novi Sad
334.72
PREUZETNIČKI informator = Vállalkozói tájékoztató /
glavni urednik Tivadar Bunford. - 2015, Mart/1-2015. - Subotica :
Vojvođanska Fondacija za razvoj "Halo", 2015-. - 30 cm
Mesečno. - Tekst na srp. i mađ. jeziku
ISSN 2217-9623
COBISS.SR-ID 272563463

**Ovde možete
čitati komentare i
objašnjenja važnih zakon-
skih promena odnosno propisa
koja će olakšati vaše poslovanje!**